

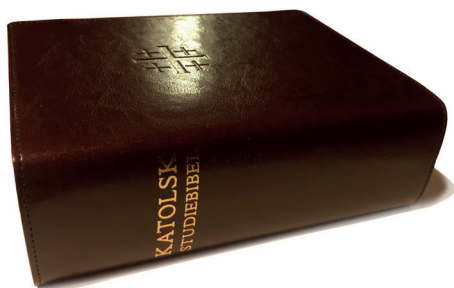
STUDIEHANDLEDNING TILL

KATOLSK STUDIEBIBEL

Bibel 2000 med katolska kommentarer

II

De katolska breven (Jak, 1–2 Pet, 1–3 Joh, Jud)

Studiehandledning
till de katolska breven
(Jak, 1–2 Pet, 1–3 Joh, Jud)

Veritas Förlag
Box 2150
103 14 Stockholm
veritas@katolskakyrkan.se
www.veritasforlag.se

Studiehandledning till de katolska breven (Jak, 1–2 Pet, 1–3 Joh, Jud)

© Studieförbundet Bilda

Medarbetare: Emanuel Sennerstrand, Fiorella Bastidas, Alen Josef, Iwona Dekajlo,
Christina Illmayr, Martin Hanna och Carina Björklind

Formgivning: Håkan Boström

www.bilda.nu

Innehåll

Introduktion	5
Förberedelse till första träffen – alla	5
Förberedelse till första träffen – cirkelledaren	5
Noterna i Studiebibeln	6
Introduktionsfilm	6
FÖRSTA TRÄFFEN: Jakobs brev kapitel 1–2	7
Inledning	7
Lära känna varandra-aktivitet	7
Samtalsfrågor	8
Avslutning	9
ANDRA TRÄFFEN: Jakobs brev kapitel 3–5	11
Inledning	11
Samtalsfrågor	11
Avslutning	12
TREDJE TRÄFFEN: Första Petrusbrevet kapitel 1–2	13
Inledning	13
Samtalsfrågor	13
Avslutning	14
FJÄRDE TRÄFFEN: Första Petrusbrevet kapitel 3–5	15
Inledning	15
Samtalsfrågor	15
Avslutning	16
FEMTE TRÄFFEN: Andra Petrusbrevet kapitel 1	17
Inledning	17
Samtalsfrågor	17
Avslutning	18
SJÄTTE TRÄFFEN: Andra Petrusbrevet kapitel 2–3	19
Inledning	19
Samtalsfrågor	19
Avslutning	20

SJUNDE TRÄFFEN: Första Johannesbrevet kapitel 1–2	21
Inledning	21
Samtalsfrågor	21
Avslutning	22
ÅTTONDE TRÄFFEN: Första Johannesbrevet kapitel 3–5	23
Inledning	23
Samtalsfrågor	23
Avslutning	24
NIONDE TRÄFFEN: Andra och Tredje Johannesbrevet	25
Inledning	25
Samtalsfrågor	25
Avslutning	26
TIONDE TRÄFFEN: Judas brev	27
Inledning	27
Samtalsfrågor	27
Avslutning	28
Till dig som leder en Bildacirkel	29
Dina uppgifter som ledare	29
Tidsramar	29
Samarbetet med Bilda	29
Bildningstrappan – hur hittar vi rätt nivå på samtalet?	30
Förslag på spelregler i en studiegrupp	31
Pedagogiska tips	32
Hur du markerar i din bibel	33
Vad säger KKK om bibelstudier?	35
Referenslista	36

Introduktion

Namnet »de katolska breven« syftar på att de oftast, men inte alltid, är riktade till en mer allmän läsekrets (katolsk betyder allmän, allomfattande, universell). Paulus brev är oftast riktade till specifika församlingar eller personer.

Förberedelse till första träffen – alla

Förbered dig genom att läsa igenom introduktionen till Jakobs brev i *Katolsk studiebibel* och Jakobs brev kapitel 1–2.

Under träffarna behöver du utöver *Katolsk studiebibel* även ha tillgång till *Katolsk bönbok* och lämpliga färgpennor, se s. 33, och *Katolska kyrkans katekes* (KKK). Den finns tillgänglig online.

Förberedelse till första träffen – cirkelledaren

Som cirkelledare behöver du förbereda några saker. I slutet av studiehandledningen på s. 29 finns det viktig information som vi rekommenderar att du läser.

Detta behöver du tänka på:

- Sätt tidsramarna. Det kan gruppen bestämma tillsammans, men du behöver tänka efter före.
- Läs igenom frågorna till träffen och välj vilka ni ska fokusera på. Detta behöver du göra inför varje träff. Ni kan med fördel läsa texten tillsammans och fylla i färger och rita eller skriva i era biblar under träffen.
- Hur väl känner deltagarna varandra? Om de inte har deltagit i en studiecirkel tillsammans förut kan en lära-känna-aktivitet ge ett bra samtalsklimat framöver. I början av första träffen finns förslag på en aktivitet.

Noterna i Studiebibeln

Katolsk studiebibel bygger på Bibelkommissionens översättning, *Bibel 2000*. *Bibel 2000* har noter till texterna som är placerade under bibeltexten. När det står Bibelkommissionens not är det den noten som avses.

Vid sidan om bibeltexten finns de katolska noterna. När det står »noten till vers ...« så är det den katolska noten som avses.

När det står »båda noterna till vers ...« så är det en uppmaning att läsa både och.

När texten talar om parallellhänvisningarna så är det de bibelverser som räknas upp längst ner på sidan som avses.

Introduktionsfilm

Bilda har tagit fram en serie filmer med Emanuel Sennerstrand för studiecirklar om studiebibeln. Tipsa gärna deltagarna om »Katolsk studiebibel del 11. Jakobsbrevet, 1–2 Petrusbrevet, 1–3 Johannesbrevet, Judasbrevet«, eller visa den under träffen. Filmen finns på Youtube-kanalen Katolsk horisont.

FÖRSTA TRÄFFEN

Jakobs brev kapitel 1–2

Inledning

Tolkningen av de inspirerade Skrifterna bör framför allt vara uppmärksam på vad Gud vill uppenbara genom de heliga Skrifterna för vår frälsnings skull. Det som kommer från Anden kan bara helt och fullt uppfattas under Andens ledning. (KKK 137.)

Inled gärna med bön:

Gud, du som har undervisat dina trogna med den helige Andes ljus, skänk oss vishet genom samme Ande, och låt oss alltid kunna glädja oss åt hans tröst. Genom Jesus Kristus, vår Herre. (Ur *Pingstnovenan*, Gråbröderna, S:t Franciskus katolska kyrka i Jönköping, 2019.)

Gå en presentationsrunda och dela era förväntningar på studiecirkeln.

Har alla vad de behöver? (Studiebibeln, färgpennor, anteckningsunderlag, studiehandledningen.)

Cirkelledaren presenterar studiebibeln och studiehandledningen, titta tillsammans på avsnittet *Hur du markerar i din bibel* på s. 33–34.

Bestäm gemensamt vilka spelregler ni vill ha under era träffar, förslag finns på s. 31.

Lära känna varandra-aktivitet

Vad har vi för likheter i det vi gillar och ogillar? Låt gruppen hitta tre saker som alla i gruppen gillar. Ni ska också hitta tre saker som alla i gruppen ogillar. Till exempel platser, maträtter, bibelverser, idrotter, böner.

Om studiecirkeln består av fler än sex personer, dela upp er i grupper om tre och tre. Efter fem minuter berättar varje grupp för de andra vad man kommit fram till.

Samtalsfrågor

- Läs introduktionen till Jakobs brev och notera att brevet är fullt av uppmaningar. Stryk i samband med läsningen av hela brevet under alla uppmaningar och förmaningar med grön penna.
 - Hur blev resultatet?
 - Varför gör Jakob alla dessa betoningar tror ni?(Kan göras som en hemuppgift inför den andra träffen.)
- I Jak 1:7/8 möter vi uttrycket »tvehågsen«.
 - Vad innebär det att vara tvehågsen?
 - Hur ser den gammaltestamentliga bakgrunden till begreppet ut?
 - Vad kan ni göra i era liv för att motverka tvehågsenhet?
- Läs Jak 1:27 och försök tillsammans förklara vad det innebär att leva obesmittad av världen.
- Läs Jak 2:1–13 och fundera tillsammans över mottagarnas felsteg.
 - Vad har blivit fel?
 - Hittar ni likheter med vår egen tid?
 - Läs Jak 2:14–26 med noter. Jämför hur begreppet »rättfärdig« används hos Jakob respektive hos Paulus. Slå upp angivna ställen i Romar- och Galaterbrevet.
 - Varför tror ni att Jakob och Paulus undervisar så olika om samma viktiga begrepp?
- Jakobs sätt att beskriva förhållandet mellan tro och gärningar störde Martin Luther så mycket att han helst önskade få bort brevet ur Bibeln. Han ansåg att Jakobs betoningar var svåra att förena med Paulus.
 - Försök tillsammans att förstå varför.

Kanske kan följande formuleringar vara till hjälp: Paulus betonar hur människan kommer in. Jakob betonar hur människan stannar kvar.

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön (Fader vår) tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Jakobs brev kapitel 3–5.

ANDRA TRÄFFEN

Jakobs brev kapitel 3–5

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Jak 3:1 riktar sig till dem som har auktoritet att undervisa i församlingen.
 - Finns det något samband mellan versens varning och vår tids så kallade »influencers»? Samtala om saken utifrån påståendet: »Den du följer blir du lik.«
- Läs Jak 3:1–12. Tungans synder är svåra. Läs de angivna bibeltexterna och paragraferna till KKK i noten till 3:6.
 - Känner ni igen er?
 - Vilka råd får ni angående det egna talet?
- För att förstå varningen i Jak 4:4 behöver ni veta vad som menas med »världen«. Slå upp ►**värld** i uppslagsdelen längst bak i studiebibeln och samtala om ordets olika aspekter.
- Vilken typ av livshållning är kopplad till begreppet *Deo volente* (Jak 4:15 med not)?
 - Vad betyder det?
 - Hur ser det ut i era liv?
 - Har ni samma livshållning?
- Läs Jak 4:17 och fundera över innebörden av underlåtelsens synd.
 - Vad innebär det att begå en synd genom att inte göra det man borde?

■ Jak 5:13–18 är Bibelns viktigaste text om de sjukas smörjelses sakrament.

- Hur ser katolska kyrkan på förhållandet sjukdom och helande?

Ett uteblivet helande kan innebära stort lidande för den drabbade.

- Ger kyrkan några särskilda redskap för en sådan situation?

Läs 2 Kor 1:5 och Kol 1:24 med noter.

- Får ni någon hjälp här?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Första Petrusbrevet i *Katolsk studiebibel* och Första Petrusbrevet kapitel 1–2.

Första Petrusbrevet kapitel 1–2

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Petrus första brev är den text i NT som talar mest om lidandet i Kristi efterföljelse. Markera under er läsning alla ställen i brevet som talar om lidandet, och vad som väntar den som lidit för Kristi skull. Använd grön penna.
 - Markera Treenigheten i brevets inledande hälsning genom att rita en triangel i marginalen. Jämför med Ef 1:3–14 och 2 Kor 13:13.
 - Vilka samband ser ni?
 - Uttrycket »fött oss på nytt« i 1 Pet 1:3 hör samman med dopet.
 - På vilket sätt?
 - Vad hände med oss i dopet egentligen?
 - 1 Pet 1:5 talar om den sista tiden.
 - Vad menas med detta uttryck?
 - När infaller den sista tiden, och vad ska hända då?
- Slå upp de ställen i KKK som anges i noten för att få vägledning.
- Läs 1 Pet 2:4–10 med noter.
 - På vilket sätt är vi präster i världen?
 - Vad säger KKK?

■ Noten till 1 Pet 2:16 talar om att lydnad leder till frihet.

- Är inte det motsägelsefullt?
- Hur kan man förklara det för en person som är nyfiken på kristen tro och inte är van vid sådant tal?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Första Petrusbrevet kapitel 3–5.

Första Petrusbrevet kapitel 3–5

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Noten till 1 Pet 3:1 ger en viktig infallsvinkel till hustavlorna i NT. Fundera över innebörden.
 - Vad innebar detta för de kristna kvinnorna? Se även not till 3:7.
- Läs 1 Pet 3:2 med not.
 - Vad tror ni fungerar bäst som evangelisationsmetod i vår tid? Ord eller livsstil?
- 1 Pet 3:15 är NT:s utgångspunkt för kristen apologetik.
 - Vad menas med detta ord?
 - När behöver kristna vara apologetiska?
 - Kan ni ge exempel från era egna liv?
- 1 Pet 3:18–20 hör till NT:s mest svårtolkade avsnitt.
 - På vilka sätt kan man förstå verserna?
 - Vad säger KKK?

Jämför med noten till 4:6. Blir saken tydligare?
- 1 Pet 3:21 är en mycket viktig doptext som också ger inblick i s.k. typologisk bibeltolkning. Läs KKK 128–130 för att förstå innebörden av typologi.
 - Vilka slutsatser har kyrkan dragit om dopets sakrament från denna vers?

■ 1 Pet 4:12–14 talar om glädjen som en viktig aspekt av de kristnas lidande.

- Hur kan Petrus skriva så?
- Är inte det motsägelsefullt?
- Känner ni kristna som kan vittna om glädje i samband med lidande?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Andra Petrusbrevet i *Katolsk studiebibel* och Andra Petrusbrevet kapitel 1.

Andra Petrusbrevet kapitel 1

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- 2 Pet 1:4 är brevets hjärtpunkt och mycket viktig för läran om människans återställelse. Läs noten för att förstå vad som menas, och vad som inte menas med gudomliggörelsen. I noten står också en mängd hänvisningar till KKK. Dela upp dem mellan er och hjälp sedan varandra att sammanfatta vad KKK säger om saken.
- Läs 2 Pet 1:5–11 och markera alla dygder som räknas upp i texten.
 - Vad säger KKK om dygderna?Läs de ställen som anges i noten och utveckla svaret tillsammans.
- 2 Pet 1:12–15 kan sägas vara Petrus testamente.
 - Vad kan ha fått Petrus att formulera sig så?
 - Var befinner han sig, och när skriver han?
 - Om ni var i Petrus situation, vad skulle ni skriva då?
- Orden »med egna ögon« i 2 Pet 1:16 är mycket viktiga för den kristna trons sanningsanspråk.
 - Kommer ni på andra texter i NT som talar om ögonvittnen?
- Var menas med det heliga berget som omtalas i 2 Pet 1:18?
 - Varför är versen viktig?

■ 2 Pet 1:19–21 är en av de viktigaste texterna om Bibelns inspiration.

- Vad säger katolska kyrkan om Bibelns inspiration?

Hämta vägledning från noten och hänvisningarna till katekesen.

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Andra Petrusbrevet kapitel 2–3.

Andra Petrusbrevet kapitel 2–3

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

■ Läs 2 Pet 2:1.

- Hur används begreppet »heresi« i NT respektive kyrkans senare tradition?
- Finns det anledning att varna för heresier idag?
- I så fall varför?

■ Läs om bakgrunden till orden i 2 Pet 2:4 i Jesajas bok (se not).

- Vad säger KKK om änglarnas fall?

■ Resonera om frihet och slaveri utifrån 2 Pet 2:19.

- Vad är sann frihet respektive falsk frihet?

■ 2 Pet 3:8–9 är en viktig vers utifrån frågan om varför Jesu återkomst dröjde. Den dröjer ännu.

- Hur hanterar ni detta?

Stryk under versen med gul penna.

■ 2 Pet 3:16 med not ger en viktig detalj när det gäller förhållandet mellan GT och NT.

- Hur ser ni det i bibelversen?
- Vilka slutsatser kan ni dra av detta?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Första Johannesbrevet i *Katolsk studiebibel* och Första Johannesbrevet kapitel 1–2.

SJUNDE TRÄFFEN

Första Johannesbrevet kapitel 1–2

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Läs inledningens fyra verser långsamt.
 - Vad kan ha fått författaren att formulera sig så?Jämför inledningen till Johannesevangeliet.
 - Hittar ni några likheter?
- Läs vad som sägs om Gud i 1 Joh 1:5 och 4:8.
 - Finns det särskilda situationer när en kristen behöver ta till sig detta?
 - Har ni gjort egna erfarenheter?
- 1 Joh 1:9 vittnar om kraften i bekännelsen av synden. Stryk under versen med röd penna.
 - Finns det särskilda situationer i livet då ni behöver höra ett sådant ord?
- Läs 1 Joh 2:1 och båda noterna. Stryk under versen med grön penna.
 - Vad har Jesus och den helige Ande gemensamt?
 - Vad betyder det i era liv?
- Formuleringarna i 1 Joh 2:16 spelar en stor roll i katolska kyrkans liv. De för ordenslivet grundläggande kraven på kyskhet, fattigdom och lydnad är formulerade utifrån denna vers. De kallas i katolsk moralteologi för evangeliska råd (jfr KKK 873).
 - Hur ser förbindelsen ut mellan orden i bibelversen och råden?

■ Läs 1 Joh 2:18–22 med not samt 4:1–3.

- Vem syftar författaren på när han varnar för Antikrist?
- Vilka kännetecken har den Antikrist som ska träda fram i den sista tiden?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa Första Johannesbrevet kapitel 3–5.

Första Johannesbrevet kapitel 3–5

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- 1 Joh 3:1–2 talar om Guds barn.
 - Vem är Guds barn? Belys frågan ur olika aspekter.
- 1 Joh 3:16 är mycket central för det kristna kärleksbegreppet. Stryk under versen med röd penna.
 - Vad menas? Utveckla ett svar med hjälp av noten.
- Läs 1 Joh 4:7–21 med noter. Stryk under alla uppmaningar med grön penna.
 - Vad är kärlekens källa och utgångspunkt?
 - Vad är tecknet på att kärleken finns i oss?
 - Vad betyder påståendet i noten till 4:7?
- Läs det s.k. *Comma Johanneum* i noten till 1 Joh 5:7–8.
 - Vad händer med sammanhanget om dessa verser inkluderas i bibeltexten?
 - Varför tror ni att orden saknas i vår bibel, liksom i Nova Vulgata?

■ Läs 1 Joh 5:13–17 och ta via katekesen reda på vad kyrkan säger om dödssynd.

- Vad är dödssynd egentligen?
- Varför skiljer kyrkan mellan olika typer av synd?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionerna till Andra och Tredje Johannesbrevet i *Katolsk studiebibel* och Andra och Tredje Johannesbrevet.

Andra och Tredje Johannesbrevet

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

■ Läs introduktionen.

- Vad får ni veta om de båda brevens författare?

■ Andra Johannesbrevets adressat är formulerad på ett något annorlunda sätt, hur?

- Var har författaren hämtat bildspråket ifrån?

Se noter och uppslagsdelen längst bak i studiebibeln (begreppen ►**Sion** och ►**utvald**).

■ Samtala om församlingssituationen i Andra Johannesbrevet.

- Vad är det som hotar församlingen?
- Varför är detta så allvarligt?

■ Samtala om församlingssituationen i Tredje Johannesbrevet och jämför med punkt 3.

- Vad har hänt mellan de båda breven?

■ 2 Joh verserna 7–11 utgör en kraftig markering, närmast ett »kontaktförbud«, mot en viss sorts människor.

- Varför?
- Finns det situationer idag då samma varning kan motiveras?

■ Läs 3 Joh vers 9–12 med not.

- Varför var det allvarligt att inte erkänna en apostels auktoritet?
- Hur ser auktoriteten ut i katolska kyrkan idag?
- Vad innebär det att inte erkänna den?

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar från dagens samtal.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Som förberedelse inför nästa gång ska alla läsa introduktionen till Judas brev i *Katolsk studiebibel* och Judas brev.

TIONDE TRÄFFEN

Judas brev

Inledning

Inled gärna med en fritt formulerad bön eller bönen på s. 7.

Gå en runda och dela era tankar från förra träffen.

Samtalsfrågor

- Notera hur författaren presenterar sig själv.
 - Vem var hans bror, kändisen Jakob?
- Vers 3 uppmanar till kamp för den tro som en gång för alla har anförtratts de heliga.
 - Vad menas med detta?
 - Varför var uppmaningen motiverad?
- Skriv ner brevets alla hänvisningar till de gudlösas straff.
 - Varför betonas detta så mycket i brevet?
 - Är det svårt att tala om denna del av tron i vår tid?
- Läs på om ärkeängeln Mikael i de bibeltexter som anges i noten till vers 9 (Dan, Tob, Upp).
 - Vilken roll har Mikael i änglahierarkin?

Bekanta dig med *Bön till ärkeängeln Mikael* (ni hittar den i *Katolsk bönbok* s. 123 eller på nätet).

- Finns det situationer i livet då det är särskilt viktigt att be den bönen?

■ Vers 11 talar om Kain, Bileam och Korach. Slå upp angivna ställen i GT för att förstå bakgrunden (se Bibelkommissionens not till vers 11 samt parallellhänvisningar längst ner på sidan).

- Varför hänvisar författaren till dessa personer i GT?

■ Läs verserna 14–15.

- Hur ska vi förhålla oss till icke-kanoniska skrifter som citeras i kanoniska skrifter?

Kanonisk skrift = En bok i Bibeln som är erkänd av kyrkan.

Avslutning

Gå en runda och dela era tankar:

- Vad har varit mest utmanande med att läsa de katolska breven tillsammans?
- Vad har varit mest givande med att läsa de katolska breven tillsammans?

Bestäm om ni vill fortsätta med en ny studiecirkel.

Avsluta gärna med att be Herrens bön tillsammans.

Till dig som leder en Bildacirkel

En studiecirkel är en samtalsgrupp där vi läser och samtalar kring ett ämne utifrån våra livserfarenheter och vår vardag tillsammans med andra. På detta sätt kan den kunskap som studiecirkeln genererar bli livsrelevant och vardagsorienterad. Det speciella med att vara ledare i en studiecirkel är att du är ledare i och inte för gruppen. En studiecirkel är inte en akademisk kurs och du behöver inte vara expert på ämnet.

Dina uppgifter som ledare

- Leda cirkeln tillsammans med deltagarna.
- Vara kontaktperson till Bilda.
- Rapportera in närvaro vid cirkelns slut.

Tidsramar

Om ni inte bestämt det tidigare, så behöver ni sätta tidsramarna vid första träffen. Två eller tre studietimmar (en studietimme är 45 minuter)? Utgå från gruppens förutsättningar och behov och avsätt tid till samtalet och att reflektera.

Samarbetet med Bilda

Genom att rapportera din studiecirkel till Bilda får du det stöd du kan behöva, samtidigt som våra gemensamma resurser för bildningsarbetet växer. Bilda erbjuder cirkelledarutbildningar så att alla ska ha möjlighet att leda en cirkel med gott självförtroende.

På Bildas webb kan du läsa mer om rollen som cirkelledare.

www.bilda.nu/cirkelledare/vad-innebar-det-att-vara-cirkelledare/

Bildningstrappan

– hur hittar vi rätt nivå på samtalet?

Att studera Bibeln kan man göra på många sätt. Till att börja med behöver man läsa texterna.

- Vad står det?
- Vad betyder texten i sig?

Nästa steg blir att fundera över:

- Vad betyder texten för mig?
- Vad innebär texten?

Dessa frågor kallas för bildningstrappan. Om du som leder gruppen har koll på var din grupp befinner sig på bildningstrappan, blir det lättare att välja vilka samtalsfrågor som fungerar i din grupp.

Förslag på spelregler i en studiegrupp

- Det personliga vi delar med varandra i den här gruppen stannar här.
- Alla talar i jag-form.
- Alla har rätt att säga vad han eller hon tycker, utan att bli ifrågasatt som person.
- Allas erfarenheter och åsikter är lika viktiga.
- Alla har rätt att säga sådant som inte är färdigtänkt och att ändra sig.
- Var och en har rätt att dela med sig av så mycket eller så lite som han eller hon anser lämpligt. Och vi hjälper varandra att respektera varandras gränser.
- Alla hjälps åt att hålla tidsramarna.

Pedagogiska tips

Beroende på gruppens storlek behövs olika pedagogiska metoder.

När du går cirkelledarutbildning med Bilda kan din församling eller grupp få Bildas ledarväska. I den finns tips och material för övningar som passar olika sammanhang.

Där finns också exempel på olika samtalsmetoder som du kan använda dig av. En sådan är rundan. I en runda går ordet till alla deltagare i tur och ordning. Alla får tala utan att bli ifrågasatta eller kommenterade. Det kan vara bra att skicka något föremål (ett Bildahjärta, en rund sten eller något annat) som visar vem som för tillfället har ordet. Den som håller i föremålet får tala till punkt utan att bli ifrågasatt eller kommenterad. Detta bromsar upp och ger rundan ett större lugn. Vet man inte direkt vad man ska säga, kan man sitta en stund med föremålet i handen och fundera. Vill någon kommentera får den personen vänta tills den själv får föremålet i sin hand. Det går alltid bra att »passa« och skicka vidare utan att ha sagt något.

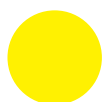
Hur du markerar i din bibel

Det finns många fördelar med att göra din bibel personlig. Ett sätt är att med vanlig bläckpenna, eller annan lämplig penna, föra anteckningar och rita symboler för olika teman i marginalen. Du kan också ringa in ord som du särskilt vill uppmärksamma, göra korshänvisningar till besläktade bibelställen, förtydliga sambandet mellan Gamla testamentet och Nya testamentet, göra hänvisningar till katekesen och så vidare. Du kan också använda färgsystem för att markera olika typer av bibeltext. Det viktigaste är att hitta en metod som gör bibelstudiet meningsfullt för dig. Du kan använda färger efter egen smak och skapa ett personligt färgsystem.

Om du istället vill följa ett enkelt och grundläggande system kan du göra enligt förslaget nedan. Se till att du använder pennor som inte blöder igenom det ofta tunna pappret i en vanlig bibel. Överstrykningspennor i tusch fungerar vanligtvis inte. Akvarellpennor i trä fungerar bra. Det finns även särskilda överstrykningspennor för tunt bibelpapper, »dry highlighters«. De finns att köpa i specialaffärer som webbshopen hos Nya Musik i Jönköping.

När du markerar i din bibel, och på så sätt gör den mer personlig, kommer du att upptäcka att det blir lättare att leva av Ordet. Det är det viktigaste.

Gul färg använder du till allmänna markeringar för sådant du särskilt vill uppmärksamma: viktiga texter, sammanhang, personer eller särskilda ord. Sådant som du är särskilt intresserad av.

Grön färg använder du till allt som hör till helgelsen och tillväxten i det andliga livet. Till exempel sammanhang som talar om tröst, förmaning, vägledning, löften etc.

Röd färg använder du för texter som talar om förlåtelse, försoning, offer, blod, Kristi kors.

Blå färg använder du för Jesu mor Maria.

Du kan också rita symboler i bibelsidans marginal för att förtydliga olika teman eller personer. Använd din fantasi och skapa egna symboler som fungerar för dig. Här följer några förslag.

Rita en triangel i marginalen när bibeltexten talar om Treenigheten.

Rita en kungakrona i marginalen när bibeltexten talar om Jesus som kung eller Messias.

Rita ett kors i marginalen när bibeltexten talar om korsfästelsen.

Vad säger KKK om bibelstudier?

Så här står det i katekesen:

»En sådan kraft och styrka ligger i Guds ord att kyrkan därav får stadga och livskraft och kyrkans barn får trosstyrka, näring för själen och ett rent och ousinligt källflöde för det andliga livet.« »För dem som tror på Kristus måste tillträdet till Skriften stå vidöppet.«

»Därför bör studiet av den heliga Skrift vara så att säga den heliga teologins själ. Också ordets tjänst, alltså den själavårdande förkunnelsen, katekesen och all kristen undervisning – där den i gudstjänsten hemmahörande homilian (predikan över en bibeltext) bör ha en framträdande plats – allt detta hämtar ur samma Skriftens ord sund näring och helgande växtkraft.«

Kyrkan »uppmanar eftertryckligt och var för sig alla kristustroende [...] att genom flitig bibelläsning förvärva 'det som är långt mera värt' än annat, 'kunskapen om Jesus Kristus' (Fil 3:8). 'Att inte känna Skriften innebär att inte känna Kristus'.« (KKK 131–133, nästan allt består av direkta citat ur *Dei verbum*, nr 21–25.)

Referenslista

Katolsk bönbok. Vejbystrand: Catholica, 2012, 3 uppl.

Katolska kyrkans katekes. Vejbystrand: Catholica, 2000, 2 uppl. eller www.katekesen.se/index.htm

Youtube > Katolsk Horisont > Den Heliga Skrift > »Katolsk studiebibel, del 11. Jakobsbrevet, 1–2 Petrusbrevet, 1–3 Johannesbrevet, Judasbrevet« www.youtube.com/watch?v=-a1WY-pM8kl

Pingstnovenan, Gråbröderna, S:t Franciskus katolska kyrka i Jönköping, 2019, via www.katolsk-horisont.net/andligt-bibliotek/2019-05-19/pingstnovenan